

Spis č. 00075/2024/GymSn-25

Smernica Gymnázia L. Novomeského Senica o vnútornom systéme preverovania oznámení o protispoločenskej činnosti č. 00075/2024/GymSn-25

Preambula

Gymnázium L. Novomeského Senica vydáva túto smernicu v súlade s ustanoveniami zákona č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o protispoločenskej činnosti“) a rovnako v súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 585 z 12. decembra 2018, ktorým bola schválená Protikorupčná politika Slovenskej republiky na roky 2019 – 2023, a to najmä na účel vytvorenia vnútorného systému preverovania oznámení o protispoločenskej činnosti, v ktorom sa určia prostriedky a upravia postupy v prípade, že zamestnanci gymnázia majú podozrenie alebo dokonca vedomosť o nelegálnej, nemorálnej či neetickej činnosti na pracovisku. Gymnázium L. Novomeského Senica zaväzuje poskytnúť oznamovateľom najvyššiu možnú mieru ochrany, dôvernosti a anonymity tak, aby tí, ktorí v dobrej vôli oznámia svoje podnety, neboli v tejto súvislosti potrestaní, a to ani v prípade, že sa ich podnet ukáže ako nedôvodný.

I.

Článok 1

Definície pojmov

1. **Protispoločenskou činnosťou** (ďalej len „protispoločenská činnosť“) sa na účely tejto smernice rozumie konanie, ktoré je trestným činom, ako aj konanie, ktoré je priestupkom alebo iným správny deliktom; za protispoločenskú činnosť sa považuje aj konanie, ktoré nie je priestupkom alebo iným správny deliktom, ale pôsobí negatívne na spoločnosť. Inak povedané, ide o každé konanie, ktoré pôsobí negatívne na spoločnosť a presahuje záujem jednotlivca.

2. **Oznamovateľom** (ďalej len „oznamovateľ“) sa na účely tejto smernice rozumie zamestnanec gymnázia v pracovnoprávnom, štátnozamestnaneckom alebo inom obdobnom vzťahu [odborná (absolventská) prax, stáž, dobrovoľník], ktorý v dobrej viere urobí oznámenie zodpovednej osobe gymnázia (zamestnávateľovi) alebo orgánu príslušnému na prijatie oznámenia [podľa § 2 písm. g) zákona o protispoločenskej činnosti]; za oznamovateľa sa považuje aj fyzická osoba uvedená v § 2 písm. a) zákona o protispoločenskej činnosti.

3. **Oznámením** (ďalej len „oznámenie“) sa na účely tejto smernice rozumie uvedenie skutočností, o ktorých sa oznamovateľ dozvedel v súvislosti s pracovnoprávnym, štátnozamestnaneckým alebo iným obdobným vzťahom a ktoré sa týkajú protispoločenskej činnosti. Oznámenie, ktoré môže prispieť alebo prispelo k objasneniu závažnej protispoločenskej činnosti alebo k zisteniu, alebo k usvedčeniu jej páchatel'a, je **kvalifikované oznámenie**.

4. **Dotknutou osobou** (ďalej len „dotknutá osoba“) sa na účely tejto smernice rozumie fyzická osoba alebo právnická osoba, proti ktorej oznámenie smeruje.

5. **Konaním v dobrej viere** (ďalej len „konanie v dobrej viere“) sa na účely tejto smernice rozumie konanie oznamovateľa, ktorý vzhľadom na okolnosti, ktoré sú mu známe, a vedomosti,

ktoré v čase oznámenia má, sa odôvodnene domnieva, že uvádzané skutočnosti sú pravdivé; v pochybnostiach sa konanie považuje za konanie v dobrej viere dovtedy, kým sa nepreukáže opak.

6. Odvetným opatrením sa na účely tejto smernice rozumie konanie alebo opomenutie konania v súvislosti s pracovnoprávnym, štátnozamestnaneckým alebo iným obdobným vzťahom oznamovateľa vyvolané oznámením alebo zverejnením informácií o protispoločenskej činnosti, ktoré oznamovateľovi alebo osobe podľa § 1 ods. (4) písm. a) až e) zákona o protispoločenskej činnosti spôsobilo alebo môže spôsobiť neopodstatnenú ujmu;

7. Zodpovednou osobou (ďalej len „zodpovedná osoba“) sa na účely tejto smernice rozumie zamestnanec Gymnázia L. Novomeského Senica, ktorý bol štatutárnym orgánom (riaditeľom) v súlade s § 10 ods. (1) zákona o protispoločenskej činnosti určený plniť úlohy zamestnávateľa, a to najmä pri podávaní, preverovaní, vybavovaní a evidovaní oznámení súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti na gymnáziu.

8. Konflikt záujmov (ďalej len „konflikt záujmov“) sa na účely tejto smernice rozumie situácia, keď súkromný záujem môže vplývať na nezávislé plnenie úloh vykonávaných vo verejnom záujme. Teda situácia, ktorá môže ohroziť nestrannosť a nezávislosť v rozhodovaní a tým aj reputáciu či finančné zdravie zamestnávateľa.

Článok 2

Účel smernice

1. Účelom tejto smernice je vytvorenie funkčného, efektívneho a transparentného vnútorného systému preverovania oznámení o protispoločenskej činnosti v Gymnázium L. Novomeského Senica (ďalej len „vnútorný systém preverovania oznámení“), a to v súlade s podmienkami stanovenými zákonom o protispoločenskej činnosti. Efektívny vnútorný systém preverovania oznámení by mal najmä:

- a) odstrašovať potenciálnych páchatel'ov,
- b) prispievať k ochote zamestnancov oznamovať nezákonnú činnosť,
- c) chrániť verejné zdroje,
- d) posilňovať dôveru v inštitúciu,
- e) zvyšovať transparentnosť.

2. Predmetom vnútorného systému preverovania oznámení je predovšetkým:

- a) úprava povinností zamestnávateľa súvisiacich s podávaním, preverovaním a evidovaním oznámení, zachovávaním mlčanlivosti o totožnosti oznamovateľa, oboznamovaním oznamovateľa s výsledkom preverenia jeho oznámenia, so spracúvaním osobných údajov uvedených v oznámení, s prijímaním opatrení na odstránenie nedostatkov zistených pri preverovaní oznámení a o komunikácii s oznamovateľom vo veci týchto opatrení a prijímaní opatrení proti bráneniu v oznamovaní protispoločenskej činnosti;
- b) určenie podmienok a postupu pri poskytovaní ochrany osobám pred neoprávneným postihom v pracovnoprávnom, štátnozamestnaneckom alebo inom obdobnom vzťahu v súvislosti s oznamovaním protispoločenskej činnosti a práva a povinnosti gymnázia a oznamovateľa pri oznamovaní protispoločenskej činnosti.

Článok 3

Zodpovedná osoba a protikorupčná jednotka

1. V podmienkach Gymnázia L. N. Senica a v súlade so zákonom o protispoločenskej činnosti zastáva pozíciu zodpovednej osoby vždy zamestnanec, ktorý požíva dôveru nielen riaditeľky školy, ale je všeobecne rešpektovaný aj v očiach ostatných zamestnancov. Zodpovednou osobou Gymnázia L. Novomeského Senica je zástupkyňa RŠ Mgr. Vladimíra Bajanová, PhD., mail: bajanova.v@sengym.sk

2. Keďže zodpovedná osoba plní okrem povinností na úseku protispoločenskej činnosti aj iné nesúvisiace pracovné úlohy, je možné predpokladať, že sa môže dostať s obsahom oznámenia do konfliktu záujmov, prípadne bude oznámenie smerované priamo voči nej. V takýchto prípadoch a prípadoch jej neprítomnosti (PN, dovolenka...) budú úlohy zodpovednej osoby zverené jej určenému náhradníkovi, ktorý ju v predmetnej veci plnohodnotne zastúpi. Náhradníkom zodpovednej osoby Gymnázia L. Novomeského Senica je hospodárka školy Ing. Katarína Hornáková, mail: hornakova.katarina@zupa-tt.sk

3. Z dôvodu zvýšenia transparentnosti a dôveryhodnosti vnútorného systému preverovania oznámení možno prizvať člena odborovej organizácie.

4. Zodpovednú osobu, jej náhradníka, menuje riaditeľka školy na základe menovacieho dekrétu, ktorý bude priebežne aktualizovaný.

Článok 4

Vnútorný systém podávania a preverovania oznámení

A.

Podávanie oznámení o protispoločenskej činnosti

1. Oznámenie možno podať:

- a) písomne poštou (na obálke je potrebné vyznačiť „**OZNÁMENIE O PROTISPOLOČENSKEJ ČINNOSTI**“) alebo priamo zodpovednej osobe
- b) písomne poštou (na obálke je potrebné vyznačiť „**OZNÁMENIE O PROTISPOLOČENSKEJ ČINNOSTI**“) alebo priamo náhradníkovi zodpovednej osoby
- c) osobne (ústne) zodpovednej osobe do zápisnice,
- d) osobne (ústne) náhradníkovi zodpovednej osoby (v prípade neprítomnosti zodpovednej osoby) do zápisnice,
- e) elektronickou poštou (mailom) na email zodpovednej osoby

2. Oznámenie prijaté elektronickou formou (mailom) je oznamovateľ povinný do piatich (5) pracovných dní od jeho podania osobne potvrdiť podpisom u zodpovednej osoby. Oznámenie, ktoré prijala osoba odlišná od zodpovednej osoby alebo jej náhradníka, je povinná bezodkladne postúpiť na vybavenie zodpovednej osobe alebo v prípade jej neprítomnosti jej náhradníkovi.

3. Oznámenie možno podať aj anonymne, a to poštou na adresu sídla gymnázia. Je však potrebné brať na vedomie, že v prípade anonymného oznámenia nemá oznamovateľ možnosť dožiadať si doplňujúce informácie aj v priebehu prešetrovania, prípadne nemá možnosť sám dovysvetliť

možné nejasnosti podaného anonymného oznámenia, čo v konečnom dôsledku môže spôsobiť posúdenie predmetného podania ako neopodstatnené, resp. nepotvrdené.

4. Pre úspešné preverenie oznámenia je nevyhnutné, aby oznámenie obsahovalo podrobný popis napádanej protispoločenskej činnosti, ktorý bude obsahovať všetky informácie oznamovateľa týkajúce sa predmetnej veci, označenie všetkých dôkazov preukazujúcich tvrdenia oznamovateľa, ako aj označenie prípadných svedkov predmetnej (napádanej) protispoločenskej činnosti.

5. Pred podaním samotného oznámenia o protispoločenskej činnosti je žiadúce, aby si oznamovateľ preštudoval *Smernicu č. 6/2022 k aplikácii zákona č. 9/2010 o sťažnostiach v znení neskorších predpisov*, a na základe toho sa uistil, či predmetom jeho oznámenia nie je sťažnosť v súlade so zákonom o sťažnostiach.

B.

Preverovanie oznámení o protispoločenskej činnosti

1. V podmienkach gymnázia oznámenie prijíma zodpovedná osoba, ktorá ho následne preveruje.
2. O tom, či oznámenie spadá do kompetencie preverovania, alebo ho treba postúpiť inému organizačnému útvaru, či posúdiť ako neopodstatnený, môže zodpovedná osoba rozhodnúť spoločne s náhradníkom i zástupcom odborovej organizácie.
3. Zodpovedná osoba zvolá zasadnutie na účel predbežného preverenia oznámenia vždy najneskôr do 7 dní od jeho prijatia. V tejto lehote je zodpovedná osoba povinná oboznámiť aj oznamovateľa o prijatí tohto oznámenia. O každom zasadnutí sa spíše zápisnica, ktorú podpíšu všetci prítomní členovia.
4. Na prvom zasadnutí sa oznámenie predbežne prerokuje a na základe jeho obsahu sa vyhodnotí, či spadá do kompetencie preverovania, alebo ho treba postúpiť inému organizačnému útvaru. Ak oznámenie spadá do kompetencie iného organizačného útvaru, bezodkladne mu ho postúpi. O tejto skutočnosti zodpovedná osoba bezodkladne informuje oznamovateľa.
5. Ak členovia na zasadnutí na základe predbežného prerokovania oznámenia spoločne dospejú k záveru, že oznámenie je neopodstatnené, resp. nerelevantné, preverovanie zastavia. V tomto prípade zodpovedná osoba do 10 dní od predbežného prerokovania oznámenia doručí zápisnicu o výsledku preverenia veci oznamovateľovi a riaditeľovi školy. Súčasťou tejto zápisnice bude aj informácia pre oznamovateľa, na aké orgány sa môže obrátiť, ak nie je spokojný s výsledkom preverenia oznámenia, a že môže oznámenie podať aj orgánom činným v trestnom konaní.
6. Ak z celkového obsahu oznámenia vyplýva, že oznámením je iba jeho časť, bude v zmysle tejto smernice prešetrená len príslušná časť oznámenia. Zvyšné časti oznámenia budú podliehať režimu, pod ktorý spadajú (napr. sťažnosť podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov).
7. Zodpovedná osoba je povinná preveriť oznámenie najneskôr do 90 kalendárnych dní od jeho prijatia.

8. Zodpovedná osoba, prípadne ňou prizvaní ďalší členovia (náhradník, zástupca odborov), je pri preverovaní oznámenia oprávnená:

- a) vstupovať do objektov, zariadení, dopravných prostriedkov a na pozemky spravované zamestnávateľom,
- b) vyžadovať od zamestnávateľa, od preverovanej osoby, prípadne od ďalších osôb v určenej lehote predloženie originálov dokladov, záznamov dát na pamäťových médiách, ich výpisov, vyjadrení a informácií potrebných na preverenie oznámenia a na zabezpečenie dôkazov o prípadnej protispoločenskej činnosti alebo tieto získať aj iným spôsobom,
- c) vyhotovovať kópie originálov dokladov, záznamov dát na pamäťových médiách, ich výpisov, vyjadrení a ostatných informácií potrebných na preverenie oznámenia a na zabezpečenie dôkazov o prípadnej protispoločenskej činnosti a nakladať s nimi,
- d) vyžadovať od preverovanej osoby a jej zamestnávateľa súčinnosť potrebnú na preverenie oznámenia.

9. V prípade potreby doplnenia alebo spresnenia údajov uvedených v oznámení zodpovedná osoba bez zbytočného odkladu vyzve oznamovateľa na jeho doplnenie alebo spresnenie s určením lehoty na uskutočnenie tohto úkonu.

10. Pokiaľ oznámenie smeruje voči konkrétnemu zamestnancovi alebo štatutárnemu zástupcovi zamestnávateľa (ďalej len „dotknutý zamestnanec“ a „štatutárny zástupca“), zodpovedná osoba bez zbytočného odkladu oboznámi s obsahom podnetu dotknutého zamestnanca alebo štatutárneho zástupcu a umožní mu vyjadriť sa k nemu, ako aj predložiť doklady, písomnosti či iné informácie potrebné na spoľahlivé preverenie vecí. Pri oboznamovaní sa s obsahom oznámenia je zodpovedná osoba (prípadne ďalší prizvaní členovia) povinná dbať na zachovanie mlčanlivosti o totožnosti osoby, ktorá oznámenie podala, a na ochranu jej osobných údajov podľa zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V prípade, že z informácií, ktoré sú súčasťou alebo prílohou oznámenia, možno vyvodit' totožnosť oznamovateľa, zodpovedná osoba s takýmito informáciami dotknutého zamestnanca ani štatutárneho zástupcu neoboznámi, ale vyzve ho len na uvedenie, resp. predloženie skutočností nevyhnutných na spoľahlivé preverenie oznámenia.

11. Zodpovedná osoba je oprávnená v potrebnom rozsahu písomne vyzvať oznamovateľa, ako aj zamestnávateľa, dotknutého zamestnanca či štatutárneho zástupcu na spoluprácu pri preverovaní oznámenia spolu s určením primeranej lehoty na poskytnutie súčinnosti.

12. V prípade, že:

- a) oznámenie smeruje priamo voči zodpovednej osobe alebo
- b) zo skutočností uvádzaných v oznámení alebo z okolností prípadu možno mať pochybnosti o nezaujatosti zodpovednej osoby vzhľadom na jej vzťah k preverovanej veci, k oznamovateľovi alebo k iným dotknutým stranám, ktorých sa oznámenie tiež priamo alebo nepriamo dotýka,

riaditeľ školy odvolá zodpovednú osobu a vymenuje iného člena.

13. Podanie oznámenia sa nesmie stať podnetom ani dôvodom na vyvodzovanie dôsledkov, ktoré by oznamovateľovi spôsobili akúkoľvek ujmu.

14. O výsledku preverenia oznámenia vyhotoví zodpovedná osoba zápisnicu, v ktorej zhrnie všetky skutočnosti zistené v priebehu preverovania veci, a zároveň sa ku každej jednej vyjadrí, a to z hľadiska preverenia pravdivosti tvrdených skutočností a z hľadiska posúdenia ich právnej relevancie vo vzťahu k možnému naplneniu prvku protiprávnosti.

15. Pred vyhotovením zápisnice o výsledku preverenia oznámenia zodpovedná osoba prerokuje prijaté závery s oznamovateľom a umožní mu vyjadriť sa k nim. Pokiaľ oznamovateľ uvedie nové skutočnosti alebo so zistenými závermi nesúhlasí, zodpovedná osoba musí tieto skutočnosti a nesúhlasné námietky uviesť do zápisnice o výsledku preverenia oznámenia s uvedením, či považuje tieto skutočnosti a námietky za opodstatnené.

16. Výsledok preverenia oznámenia vo forme písomnej zápisnice je zodpovedná osoba povinná zaslať oznamovateľovi a riaditeľovi školy najneskôr do 90 dní od potvrdenia prijatia oznámenia. V prípade, ak sa oznámenie preukáže ako relevantné, zodpovedná osoba spolu so zápisnicou o výsledku preverovania doručí vedúcemu kancelárie ústavného súdu aj návrh opatrení smerujúcich k zastaveniu predmetnej nezákonnej činnosti a návrh opatrení na zabránenie jej vzniku do budúcnosti.

17. Pokiaľ sa v prípade preverovania oznámenia preukáže, že došlo k spáchaniu trestného činu alebo správneho deliktu, zodpovedná osoba je túto skutočnosť povinná oznámiť orgánom činným v trestnom konaní alebo príslušnému správnomu orgánu v lehote do 10 pracovných dní od jej zistenia.

18. V prípade, že po preverení oznámenia bude podané trestné oznámenie alebo oznámenie o správnom delikte, zodpovedná osoba zároveň poučí oznamovateľa o možnostiach udelenia ochrany v rámci trestného konania, resp. konania o správnom delikte v súlade § 3 a § 5 zákona o protispoločenskej činnosti.

19. V prípade, že oznamovateľ získa postavenie chráneného oznamovateľa, Gymnázium L. Novomeského Senica je povinné dodržiavať § 7 a § 12 zákona o protispoločenskej činnosti.

20. V celom procese preverovania oznámenia sú všetky osoby, ktoré o ňom boli oboznámené, povinné zachovávať mlčanlivosť o priebehu a výsledku prešetrovania veci, a v prípade, ak si to oznamovateľ želá, aj o jeho totožnosti.

Článok 5

Evidovanie oznámení

1. Zodpovedná osoba je povinná viesť evidenciu oznámení, v ktorej zaznamenáva nasledujúce údaje:

- a) dátum a spôsob doručenia oznámenia,
- b) meno, priezvisko a adresu oznamovateľa (v prípade, ak nejde o anonymné oznámenie),

c) zápisnice (obsahom zápisníc bude najmä predmet oznámenia, všetky dôkazy a informácie, ktoré boli získané v priebehu prešetrovania, výsledok preverenia oznámenia, návrh opatrení na zabránenie nezákonnej činnosti a dátum skončenia preverovania veci).

2. Evidenciu oznámení je zodpovedná osoba povinná viesť v registratúrnom systéme gymnázia. Každé novoprijaté oznámenie je zodpovedná osoba povinná bezodkladne zaevidovať (vytvoriť spis v režime obmedzeného prístupu) v evidencii oznámení pod číslom oznámenia, ktorý pozostáva z poradového čísla jeho doručenia a roku doručenia v súlade s registratúrnym poriadkom gymnázia.

3. Údaje uvedené v bode 1 tohto článku sú uchovávané v evidencii oznámení o protispoločenskej činnosti tri roky odo dňa vybavenia oznámenia.

4. Evidencia oznámení o protispoločenskej činnosti musí byť oddelená (v režime obmedzeného prístupu) od bežnej registratúry a musí byť zabezpečená, pričom prístup k nej budú mať iba zodpovedná osoba a jej náhradník.

Článok 6

Spracúvanie osobných údajov uvedených v oznámení

1. Na účely vedenia evidencie oznámení je protikorupčná jednotka oprávnená spracúvať osobné údaje v súlade s § 10 ods. (9) písm. f) zákona o protispoločenskej činnosti v rozsahu: meno, priezvisko a adresa pobytu oznamovateľa.

2. Zodpovedná osoba je oprávnená bez súhlasu dotknutej fyzickej osoby spracúvať osobné údaje:

a) ktoré už boli zverejnené a prevádzkovateľ ich náležite označil ako zverejnené,

b) ide o osobitné kategórie osobných údajov, ktoré dotknutá osoba sama zverejnila alebo sú nevyhnutné pri uplatňovaní jej právneho nároku.

Článok 7

Ochrana oznamovateľa

1. V prípade, že oznamovateľ podal oznámenie priamo napr. vo forme trestného oznámenia prokurátorovi, resp. podal oznámenie na začatie konania o správnom delikte príslušnému správnomu orgánu, má právo požiadať o udelenie ochrany v rámci trestného konania, resp. konania o správnom delikte v súlade s § 3 a § 5 zákona o protispoločenskej činnosti, a stať sa tak chráneným oznamovateľom.

2. V prípade, že osoba, ktorá oznámenie podala, získa postavenie chráneného oznamovateľa, zamestnávateľ môže urobiť právny úkon alebo vydať rozhodnutie v pracovnoprávnom, štátnozamestnaneckom alebo inom obdobnom vzťahu voči chránenému oznamovateľovi, na ktorý nedal súhlas, len so súhlasom Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti. Podrobnosti o povinnostiach zamestnávateľa pri oznamovaní závažnej protispoločenskej činnosti ustanovuje § 7 zákona o protispoločenskej činnosti.

3. Ak si oznamovateľ želá zostať v anonymite, zodpovedná osoba, ktorej osoba oznámenie podala, to rešpektuje, a totožnosť osoby v rámci procesu preverovania oznámenia zostane v anonymite.
4. Zodpovedná osoba žiadnym spôsobom nebráni oznámeniu, nespomaľuje proces preverovania a za žiadnych okolností neodhaľuje identitu oznamovateľa. Gymnázium L. Novomeského Senica sa zaručuje oznamovateľom poskytovať najvyššiu možnú ochranu tak pri podaní oznámenia, ako aj pri jeho preverovaní a oznamovaní výsledku preverenia veci.
5. V prípade, ak sa oznamovateľ domnieva, že s ním zamestnávateľ odvetne ukončil pracovný, štátnozamestnanecký alebo obdobný pomer, prípadne ho preradil na inú pozíciu z dôvodu, že podal oznámenie o protispoločenskej činnosti, má možnosť oznámiť to zodpovednej osobe, ktorá je povinná bezodkladne preveriť, či to súviselo s jeho oznámením alebo nie.
6. Ak sa oznamovateľ domnieva, že v súvislosti s oznámením bol voči nemu urobený pracovnoprávny úkon, s ktorým nesúhlasí, môže v súlade s § 12 zákona o protispoločenskej činnosti požiadať Úrad na ochranu oznamovateľov do 15 dní odo dňa, keď sa dozvedel o pracovnoprávnom úkone, o pozastavenie účinnosti tohto pracovnoprávneho úkonu. Úrad na ochranu oznamovateľov môže pozastaviť účinnosť tohto pracovnoprávneho úkonu na 30 dní, ak zamestnávateľ dôveryhodne nevysvetlí, že nesúvisel s oznámením.

II.

1. Táto smernica je záväzná pre všetkých zamestnancov Gymnázia L. Novomeského v Senici.
2. Táto smernica nadobúda účinnosť 1. septembra 2024.

Vypracoval:

V Senici 10. 7. 2024

RNDr. Iveta Petrovičová